

Prens Momo

1. Baskı - Beyaz Balina Yayınları, 2022
Yeni Baskı - Beyaz Balina Yayınları, 2025

PRENS MOMO

Yaël Hassan

Özgün Adı: Momo, petit prince des Bleuets

ISBN: 978-605-188-104-1

©2003 Syros/VUEF ilk baskı.

©2006, 2012 baskıları ve güncel baskı SYROS, Sejer- Paris, Fransa.

Tüm hakları saklıdır.

© Bu kitabın Türkçe yayın hakları Beyaz Balina Yayınları'na aittir.

Yayın yönetmeni: Bülent Oktay

Yazan: Yaël Hassan

Kapak illüstrasyonu: Beatrice Alemagna

Editör: Filiz Çiçek

Fransızcadan çeviren: Nükhet İzet

Grafik tasarım: Kübra Yeşilyurt Çakır

Baskı ve Cilt: **Milba Matbaacılık Yayıncılık**
Kağıtçılık San. ve Tic. Ltd. Şti.

Matbaa Sertifika No: 77090

Beyaz Balina Yayın Sanat Dağıtım Paz. San. ve Tic. Ltd. Şirketi

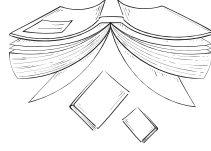
Ömerli Mah. Harmantepe Cad. No: 17 K: 4

Arnavutköy / İstanbul

Tel: 0212 544 41 41 544 66 68 544 66 69 Faks: 0212 544 66 70

Yayınevi Sertifika No: 49238 info@beyazbalina.com.tr

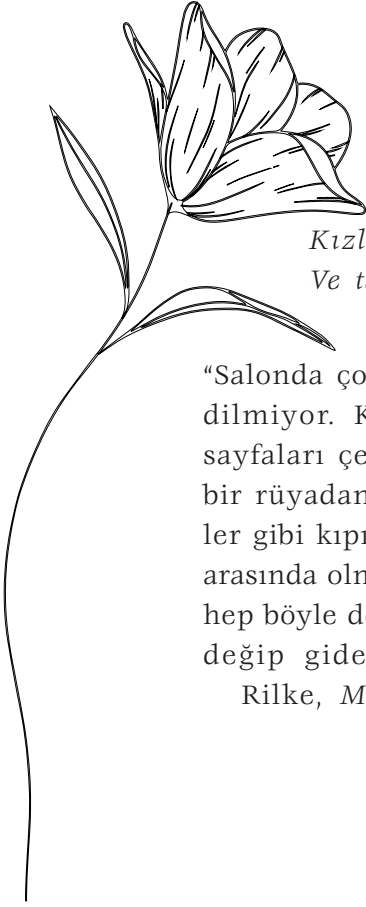
Yaël Hassan

Prens Momo

FRANSIZCADAN ÇEVİREN: NÜKHET İZET

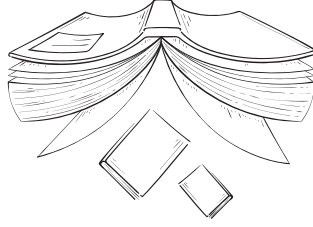

*Kızlarım, Galith ve Ilanith için.
Ve tabii küçük prensesim Noa için.*

“Salonda çok kişi var ama varlıkları hissedilmiyor. Kitaplara gömülmüşler. Bazen sayfaları çevirdikleri sırada tıpkı uykuda, bir rüyadan diğerine geçişte, yana dönenler gibi kıpırdıyorlar. Ah! Okuyan kişilerin arasında olmak ne kadar da iyi geliyor. Niye hep böyle değiller? İçlerinden birine hafifçe değip gidersiniz, hiç farkına varmaz.”

Rilke, Malte Laurids Brigge'nin Notları

1

Mavikantaronlar Sitesi'nde oturan Momo'nun hayatı, her gün keyifli geçmezdi. Momo, siteye adını veren mavikantaronları her yerde aramış ama bulamamıştı. Ortalıkta ne bir mavikantaron ne bir ağaç ne de herhangi bir kuru vardı.

Ayrıca çocukların futbol oynadıkları, taşlı toprakla örtülü büyük dikdörtgen alana, şaka gibi "çim saha" denirdi.

Mavikantaronlar Sitesi gibi hayatın her gün keyifli geçmediği, tek bir kantaronun bulunmadığı hatta başka bir çiçeğin bile yetişmediği

bir yerde Momo sıkıntıdan patlıyordu. Çok doğaldı.

Yaz mevsimiydi. Ve çiçeksiz, ağaçsız, bahçesiz bir sitede, yazın yapılabilecek hiçbir Şey olamazdı. Yakındaki demir yolu boyunca ötede beride boy atmış birkaç gelincik vardı tabii ama Momo'nun ta oraya kadar gitmesine izin verilmezdi. Ablası Fatima, o tarafa gitmesini yasaklamıştı. O da ne yapsın, řu bitmek tükenmek bilmeyen yazın uzun günleri boyunca dışarıda dolanmaktan başka bir Şey yapmıyordu. En çok tercih ettiği yer de sitenin en ucundaki, hiç kimsenin uğramadığı ıssız tepelikti. Çünkü evlerinin içinde dolanıp duran yeterince insan vardı. Annesiyle Fatima işe gidiyorlardı ama babası, bütün gün evde kalıp arkadaşları Boubakar ve Mamadou ile vakit geçiriyordu. Babası inşaat iskelesinden düşüp yaralandığından beri alışamıyordu. Tam da Momo'nun doğumundan önce olmuştu bu kaza. Yani neredeyse aradan on bir yıl geçmişti. Babası, inşaat iskelesinden düşüp komaya girmişti. Uyandığı zaman hafızasını kaybetmişti. Ve tabii içini de.

Babası ve arkadaşları dışında, bir de ağabeyi Ahmed vardı. Ağabeyi, Fatima'dan bir yaş küçüktü ama anneleri evde olmadığı zaman onun sözü geçer, emirleri o verirdi. Anneleri evde olduğu zaman Ahmed'in gıkı bile çıkmaz, emir veremezdi. Bazen Momo da emirler verirdi ama sadece kendi kendine, tek başına olduğunda. Ahmed hiç çalışmadığı hâlde kendini şef gibi görür, havalara girerdi. Aslında sahiden de şef olabilirdi çünkü pastacı-ekmekçi CAP'ını* almıştı. Anneleri büyük mutluluk ve gurur duymuştu, ailede ilk defa bir pastacı-ekmekçi oluyordu. Fakat Ahmed, sabahları erken uyanamıyordu. Anneleri bağırp çağırıyordu ama o, bir türlü kalkamıyordu. Bu yüzden işe hep geç kalıyordu, ee tabii sonunda işten kovuldu. Ahmed o günden sonra hiç uyanmamaya başladı. Uyanık olsa da yatağına uzanmayı tercih ediyordu.

Ablası Fatima ve hemen onun ardından doğan ağabeyi Ahmed ile Momo'dan başka

* Fransa'da mesleki yeterlilik sertifikası. (Ç. N.)

evde, Yasmina ve ikizler Rachid ile Rachida vardı. Böylece evde sekiz kişi oluyorlardı hatta artık ailenin bir parçası hâline gelen Mamadou ve Boubakar ile on kişi ediyorlardı. O zavallıların bir Sonacotra* yurdunda oturduklarını da belirtmek gerek. Momo'nun annesi içini çekeerek, "Orası, yurttan başka her şeye benzer," derdi. Annesi sık sık içini çekerdi çünkü bunu yapmak için çok geçerli nedenleri vardı; hayat hiç de keyifli değildi.

Bir evin içinde on kişi, çok fazla insan ederdi.

İşte bu yüzden Momo bazen evde boğuluyordu.

Nefes almak için dışarı çıkıp başıboş dolaşıyordu hatta çoğunlukla dışarıda da boğuluyordu ama yine de evden gidiyordu.

Nefes almak için sitenin ucundaki tepeye kadar yürüyordu.

Orada hiç olmazsa küçük bir ağaç vardı, bir de tahta sıra. Sıraya uzanıyor, gözlerini

* Fransa'da 1950'li yıllarda göçmen işçiler için yapılmış, koşulları iyi olmayan yurtların kısa adı. (Ç. N.)

yumuyor ve ıssız adasına doğru yola çıkıyordu. Onun adasında denizin sesinden, kuşların cıvıltısından başka bir şey duyulmuyordu. Onun adasında topraktan binlerce kantaron fişkırıyordu. Kırmızı kantaronlar, yeşil kantaronlar, sarı kantaronlar ve hatta mavi kantaronlar bile vardı. Olamaz mı? Momo, adasının gerçek olmadığını gayet iyi biliyordu. Adası sadece kapattığı gözlerinin ardındaydı. Ama hiç olmazsa oraya gitmek için kimseden izin alması gerekmiyordu. Özellikle de Ahmed'den. Çünkü Ahmed kendini, ailenin reisi gibi görürdü, olur olmaz şeyler için bazen hiç için bazen de her şey için şaplak atardı.

Yaz daha yeni başlamıştı ama Momo bunun, hayatının en uzun mevsimi olacağından emindi. Yaz sona ererken Momo'nun okulu başlayacaktı, yani şimdi altıncı sınıfa geçtiğine göre artık ortaokula gidecekti. Hiç kimseye söylemezdi ama Momo, okulu severdi. Bütün sene boyunca gitmek isterdi, cumartesi pazar günleri bile.

Ve bir sabah, ilkokulun müdiresi, Mavikantaronlar'a çıkageldi.

Daha sitenin meydanından geçtiği anda bütün site halkı onu görebilmek için pencere-
lere üşüşmüş, birçok kişi peşine takılmış, gittiği
yere kadar ona eşlik etmişti.

Müdire Hanım'ın gittiği yer, Momoların
eviydi, hiç duraksamadan doğruca onların
kapısına kadar ilerlemişti. Neyse ki günlerden
cumartesiydi ve bu nedenle anneleri evdeydi.
Kapıyı açınca yüzünü buruşturmamaya gay-
ret etti. Çünkü Mavikantaronlar İlkokulu
Müdiresi'ni gayet iyi tanırdı. Yasmina, Rachid
ve Rachida için defalarca okula çağırılmıştı.
Fatima için hiç çağırılmamıştı, Momo için de.

Hem Müdire Hanım öyle siteye falan gel-
mezdi. Gerektiği zaman öğrencilerin annelerini
babalarını, okula çağırırdı.

Ahmed, "Müdirella'nın ne işi var burada?" diye
homurdandı. Bu olay, onu odasından çıkarmayı
başarmıştı. Zaten Ahmed, herhangi bir tatsızlık
yaratmak için herhangi bir bahaneyi kaçırmazdı.

Anneleri ona, “Hemen odana git, çabuk toz ol!” dedi.

Bunun zerine Müdire, “Bayan Beldaraoui,” dedi. “Size söyleyeceklerim var. İçeri girebilir miyim?”

Müdire Hanım ne kadar güzel ne kadar kibar konuşurdu.

“Tabii, buyur gel, hanımım!” dedi anneleri. “Gel, benim mutfağa gidelim. Orada rahat rahat konuşuruz.”

Müdire Hanım, “Fatima evde yok mu?” diye biraz telaşla, kaygıyla sordu.

“Ah yok! Bugün cumartesi ya, Fatima cumartesi günleri markete, sabahın krnde gider. Fatima çok çalışıyor, biliyor musun Müdire Hanım? Çok çok alışıyor.”

Anneleri bütün yüzünü kaplayan bir hüzünle ağır ağır başını sallayıp i geçirdi çünkü hayat her zaman öyle rahat, keyifli ve huzurlu değildi, olamazdı.

“Biliyorum Bayan Beldaraoui, bugün oğlunuz Mohammed hakkında konuşalım diye geldim.”

Müdire Hanım hep böyle “Mohammed” derdi. Hiç “Momo” demezdi. Sonra devam etti:

“Fatima’ya olanların, onun başına da gelmesinden endişeleniyorum. Kızınız hemşirelik okuluna gitmeyi çok istemişti, siz de çok istemiştiniz, iyi hatırlıyorum. Ama maddi durumunuzun buna elvermediğini biliyorum.”

Anneleri bir kez daha iç geçirdi. Bir yandan da burnunu çekti.

“Mohammed son derece yetenekli bir çocuk. Ona okuma imkânı tanımanız lazım. Eğitimi sürdürmeli. Sadece on altı yaşına kadar değil Bayan Beldaraoui, çok daha ötesine kadar gitmeli, anlıyorsunuz değil mi? Onun çok üstün yetenekleri var.”

“Ama Momo daha çok küçük. Daha altıncı sınıfa yeni başlayacak.”

“Biliyorum fakat onu, bu yönde teşvik etmelisiniz. Bir çocuğun başarılı olmak için teşvik edilmeye ihtiyacı vardır. Lütfen bunu yapacağınıza söz verin, Bayan Beldaraoui. Ben de ona destek olmak için uğraşacağım. Bir eğitim

bursuna başvururuz. Yazık ki Fatima burada değil. Kızınızla konuşmayı da çok isterdim, onun kardeşini okutmak için çok çaba göstereceğinden eminim. Lütfen ona buraya geldiğimi söyleyin ve bütün konuştuklarımızı anlatın. Mohammed de mi yok?”

Annesi, Müdire Hanım'ı içeri aldığı anda Momo gizlenmişti. Hemen tuvalete kapanmıştı. Çok kötü haberler duymaktan ürküyor, kalbi hızla çarpıyordu.

Ya altıncı sınıfa geçemediğini söylemek için geldiyse?

Momo o kadar çok korktu ki hemen gözlerini yumdu ve anında adasına uçu.

“Momo! Momo!”

Annesi ona sesleniyordu.

Artık yeryüzüne geri dönmeliydi ve mutfağa, onların yanına gitmek için tuvaletten çıkmalıydı.

Müdire elini uzatarak, “Merhaba, Mohammed,” dedi. “Senin istikbalin hakkında annenle konuşmaya geldim. Al bak, sana bir kitap listesi

getirdim. Altıncı sınıfa başlamadan önce, bu yaz boyunca hepsini okursan çok iyi olur. Bunlar çok güzel kitaplar. Hoşuna gideceğinden eminim.”

Müdire Hanım ona listeyi verdikten sonra izin isteyip gitti.

Akşam sofrada anneleri Fatima’ya, Müdire Hanım’ın ziyaretini anlatırken Ahmed, “Peki, bunun bu kitaplarını nereden bulacağız bakalım? Başkasından mı alalım? Gidip de çalalım mı, ne yapalım?” dedi.

Fatima, “Saçmalama, Ahmed!” diye öfkelendi. “Kütüphane diye bir şey var değil mi? Okumak isteyen insanlar için, hem de bedava. Kardeşimi oraya götürüp kaydettireceğim.”

Ve anneleri, Müdire Hanım’ın ziyaretini anlatmaya devam ederken Momo çok gurur duydu, göğsünü kabartıp sandalyesinde dik oturdu. Peki, tamam, annesi biraz abartıp çeşitli eklemeler yapıyordu ama üstün yetenekli, dâhi Momo’nun annesi olmak, ona o kadar büyük bir mutluluk veriyordu ki. Fatima da çok iyi

bir öğrenciydi. Eğer kız evlat olmasaydı bir de üstüne, en büyük çocuk olmasaydı o da hemşirelik yapabilirdi. Ama işte şimdi, Momo'nun durumu çok daha parlaktı. Ailenin biricik gurur kaynağıydı. Hem o hemşire değil belki doktor, belki avukat veya yargıç ya da cerrah olacaktı. Bunu, ilkokulun yöneticisi Müdire Hanım, ta oraya kadar gelip kendi ağzıyla söylemişti.

